

ESPECTACLE

El Retaule de Maese Pedro

composició escènica de Manuel de Falla

Sinopsi

El Retaule de Mestre Pedro, composició escènica de Manuel de Falla concebuda per a titelles, cantants i orquestra de cambra, està basada en El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha de Miguel de Cervantes.

El llibret, adaptat pel propi compositor, recull l'episodi en el qual El Quixot i Sancho Panza assisteixen a la funció que un titellaire, Maese Pedro i el seu jove col·laborador, el Trujamán, ofereixen d'una aventura de caràcter cavalleresc inspirada en romanços medievals. Els desplaçaments entre realitat i ficció que travessen la proposta de Cervantes troben en l'escenari de titelles una imaginativa translació. El Quixot, incitat pel poder de la representació teatral, intervé en ajuda dels herois de la peripècia, don Gaiferos i Melisendra, i arremet amb la seva espasa contra els titelles, destruint el retaule davant la desesperada mirada de Maese Pedro. Falla reactiva en la seva partitura aquest dispositiu ficcional amb una proposta escènica i musical on recupera els recursos de les representacions populars i en la qual el seu llenguatge, d'acord amb l'estètica neoclàssica de l'Europa d'entreguerres, inclou al·lusions a la música del passat, especialment del Segle d'Or espanyol, però també al cançonier tradicional. La proposta de la companyia PerPoc és extraordinàriament fidel a l'original concepció del propi Falla, qui va projectar l'obra perquè la totalitat dels personatges, tant els que apareixen en el propi retaule, com El Quixot, Sancho, Maese Pedro i el Trujamán fossin interpretats amb marionetes, sent les d'aquests últims de grandària natural i adquirint presència vocal gràcies a tres cantants. PerPoc accentua a més la dimensió popular que és tan decisiva en la partitura. La materialitat directa i crua que posseeixen les marionetes suposa un diàleg amb les manifestacions de la cultura popular i pagesa de la península Ibèrica. Les figures han estat realitzades amb trossos de troncs, troncs i pals trobats, on l'erosió del temps i dels processos naturals ha deixat la seva petjada i en els quals els nusos, fils o fibres es converteixen en ulls, boques o gestos, i que combinats amb teles i teixits vegetals conformen l'anatomia de les marionetes. En la immediata expressivitat dels personatges, en uns colors que són els mateixos que els de la terra, la ceràmica, la fusta i la fibra, o en les seves gairebé tàctils textures, es pot percebre així mateix la inspiració de PerPoc en l'obra d'alguns creadors de les avantguardes

espanyoles, com Alberto, Maruja Mallo o Benjamín Palencia, que van trobar en la reivindicació del popular un dels principals impulsos de la renovació de l'art en el període anterior a la Guerra Civil. Una similar textura rude domina l'escenografia, sustentada en l'ús d'unes teles que es distribueixen i recombinen per a generar una espacialitat tan suggeridora com provisional, i que recorda a l'art tèxtil de la catalana Aurèlia Muñoz, però que és també una manera d'inscriure la condició nòmada i errant que comportaven, necessàriament, les pràctiques del teatre popular. Aquestes mòbils architectures de tela, fàcilment transportables, accentuen el vincle que, més enllà dels segles, uneix al retaule de l'obra de Cervantes amb la pràctica d'una companyia que, en el nostre present, manté activa una tradició. David Cortés

«La proposta de la companyia PerPoc és extraordinàriament fidel a l'original concepció del propi Falla, qui va projectar l'obra perquè la totalitat dels personatges, tant els que apareixen en el propi retaule, com El Quixot, Sancho, Maese Pedro i el Trujamán fossin interpretats amb marionetes, sent les d'aquests últims de grandària natural i adquirint presència vocal gràcies a tres cantants.» David Cortés»

Crèdits artístics

Direcció Artística: Santi Arnal and Anna Fernández

Construcció de titelles: Guoda Korsakaitė and Deimantė Krutulytė

Projeccions de vídeo i Escenografia: Guoda Korsakaitė

Disseny de Llums: Pau Vila

Titellaires: Santiago Arnal, Alba Cerdeiriña, Anna Fernandez, Edurne Salas

Documentació: David Cortés

Fotografies de l'espectacle

Per Poc · Companyia de titelles · Barcelona

Web: perpoc.com · Email: info@perpoc.com